တိပိဋက ယောဆရာတော် ၏

လူ၏စွမ်းအား ပတ္တမြား

တိပိဋက ဓမ္မလက်ဆောင် (၄၂)

(ယောတိပိဋက၏ကျေးဇူးရှင် သံတော်ဆင့်ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တ တိလောက၏ ပတ္တမြားရတုမွေးနေ့အထူးလက်ဆောင်)

ပထမအကြိမ် ဓမ္မဒါန
အုပ်ရေ (၁၀၀၀၀)

သာသနာ	ကောဇာ	ခရစ်
၂၅၅၀	၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လ	၂၀၀၆-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

၁။ စွမ်းရည်ထူးခြား ပတ္တမြား ၁
၂။ ကောင်းမှုတိုးပွား ပတ္တမြား ၁၅
၃။ ကိုယ့်ကိုပြုဘူး သူ့ကျေးဇူး ၁၈
၄။ လူ၏စွမ်းအား ပတ္တမြား ၂၉
၄။ (၁-၃)သတိရှိရင် ခုရောနောင်ပါ ကောင်းတယ် ၃၈
၄။ (၂) သတိရှိရင် ချမ်းသာရနိုင်တယ် ၄၆
၄။ (၄) သတိရှိရင် ဘေးရန်လွတ်တယ် ၅၁
၄။ (၅) သတိရှေ့ထား မေတ္တာပွား ၅၆
ယောဆရာတော်နှင့် ဆက်သွယ်မိခြင်း ၆၃
(သံတော်ဆင့်ဆရာတော်)
ထုတ်ဝေပြီး ဓမ္မလက်ဆောင်စာအုပ်များ ၇၁

တိပိဋက ယောဆရာတော်၏

လူ၏စွမ်းအား ပတ္တမြား

တိပိဋကဓမ္မလက်ဆောင် (၄၂)

နမော ဗုဒ္ဓဿ

၁။ စွမ်းရည်ထူးခြား ပတ္တမြား

ယော စ ပုဗ္ဗကာရီ၊ ယော စ ကတညူ ကတဝေဒီ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။

(အံ-၁-၈၆)

(၁) လာဘ်လည်းမဖက်၊ ဂုဏ်မမက်ပါ၊ မေတ္တာရှေ့ထား၊ တရားဆည်းပူး၊ စွမ်းရည်ထူးဖြင့်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၊ မချွတ်ရခဲသည်။

(၂) တရားဆည်းပူး၊ စွမ်းရည်ထူးကြောင့်၊ ကျေးဇူးသိတတ်၊ ထုတ်ဖော်တတ်၊ လူမြတ်ကိုလည်း ရခဲသည်။

ပတ္တမြားထက်၊ တန်ဖိုးတက်သည့်၊ လေးနက်ထူးခြား၊ လူ့စွမ်းအားကြောင့်၊ အများ သုခ ငါ၊ အေးမြကာ၊ ချမ်းသာကြလေသည်။

စွမ်းရည်ထူးခြား၊ ပတ္တမြား၊ အများကုသိုလ်တိုးပွားသည်။

လူဟာ အသိဉာဏ်နှင့်အကျင့်သိက္ခာ မြင့်မားသလောက် တန်ဖိုးတက်ပါတယ်။ ဒီလောကထဲမှာ ပတ္တမြားမက တန်ဖိုးကြီးလှတဲ့ စွမ်းရည်ထူးခြား ရှားပါးပုဂ္ဂိုလ် ၂-မျိုးကို ရခဲတယ်။ ပေါ်ပေါက်လာဖို့ သိပ်ခက်ခဲတယ်လို့ ဘုရားဟောထားပါတယ်။ ၂-မျိုးဆိုတာ

(၁) လာဘ်လဲမဖက် ဂုဏ်မမက်ပဲ သဒ္ဓါ မေတ္တာ ပညာစစ်စစ်နဲ့ ရှေ့ကနေကျေးဇူးပြုပေးတတ်, ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးတတ်တဲ့ ကျေးဇူးရှင်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ ကိုယ့်အတွက်မငဲ့ကွက်ပဲ

သူများကြီးပွားချမ်းသာဖို့ မေတ္တာစစ်စစ်နဲ့ ရှေးဦးမချွတ်ကျေးဇူးပြုတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ ဒါလဲ ရခဲတဲ့ ရှားပါးပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပဲ။ ယခု သံတော်ဆင့်ဆရာတော်တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပေါ့။

(၂) မိမိကို ကူညီစောင့်ရှောက်ကျေးဇူးပြုခဲ့ဘူးတဲ့ ကျေးဇူးရှင်ရဲ့ကျေးဇူးကို သိတတ် ထုတ်ဖော်တတ် ကျေးဇူးတုန့်ပြန်ဆပ်တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ "ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ့်ကိုဘယ်လို ကူညီစောင့်ရှောက်ခဲ့ဘူးတယ်"လို့ အသိအမှတ်ပြုတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ ဒါလဲ ရခဲတဲ့ ရှားပါးပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပါ။ ယခု သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ရဲ့ တပည့်တွေလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပေါ့။

စွမ်းရည်ထူးခြားတဲ့ ဒီပုဂ္ဂိုလ် ၂-မျိုးဟာ ပေါ်ပေါက်လာဖို့ခက်ခဲတဲ့ ရှားပါးပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပုထုဇဉ်ဆိုတာ အများအားဖြင့် လောဘ ဒေါသ မောဟ အောက်မှာ ပြားပြားဝပ်နေရတာဖြစ်လို့ ကိုယ့်အတွက်သာ ဦးစားပေးတတ်လွန်းတဲ့ကြောင့်ပါ။ ကိုယ့်အတွက်သာငဲ့ပြီး အများအတွက် ထည့်မတွက်မိတတ်တာက များနေတတ်တဲ့ ကြောင့်ပါ။

ရှားပါးပုဂ္ဂိုလ်ထူး ၂-မျိုးပေါ်လာလို့ တွေ့ကြုံဆက်ဆံခွင့်ရရင် အများ သုခ ငါ ချမ်းသာကြရတယ်။ တိုးတက်ကြီးပွားမြင့်မားကြရတယ်။

ကောင်းမှုတရားတွေလဲ အမြောက်အမြား ရရှိတိုးပွားကြရပါတယ်။ တွေ့ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြုလို့ ကောင်းမှုတရားဖြစ်ပေါ်တိုးပွားခွင့်ရမယ်ဆိုရင် ဘယ်သူနဲ့ပဲတွေ့တွေ့ တွေ့ရကျိုးနပ်ပါတယ်။ ကောင်းမှုဆိုတာ ချမ်းသာရဲ့ နာမည်ပဲ။ လူ့ဘဝမှာ ကောင်းမှုတရားလောက် အဖိုးတန်တာ ဘာမှမရှိပါဘူး။ ကောင်းမှုဟာ ကိုယ်လိုတာ အကုန်ပေးနိုင်တယ်။

ယခု သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရား ဘဒ္ဒန္တတိလောက မဟာထေရ်မြတ်ဟာ လာဘ် ဂုဏ်မဖက် မေတ္တာစစ်နဲ့ အများအကျိုးဆောင် ပေးတတ်တဲ့ ရှားပါးပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားထိုက်သူရဲ့ဘွဲ့နာမည် မခေါ်သင့်ပေမယ့် ထင်ရှားပေါ်လွင်စေလိုတဲ့ကြောင့် ဘွဲ့နာမည်ဖော်ပြလိုက်ရတာပါ။ ဘွဲ့နာမည် မထည့်ရင် ပေါ်လွင်ထင်ရှား ထူးခြားလာမှာမှမဟုတ်ပဲ။ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်အမည်ရတဲ့ အခြားအခြား ဆရာတော်တွေကလဲ ရှိနေကြတာကိုး။

ယခု သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဟာ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်း မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော် ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္တဝါသဝါဘိဝံသမဟာထေရ်မြတ် စတဲ့ ဆရာကောင်းများထံ နည်းခံပညာသင်ခွင့် ရလို့ မြန်မာဂုဏ်ထူးဆောင်ကျမ်းများနဲ့တွဲပြီး အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုအောင်

မြင်ခဲ့ပါတယ်။ သာသနဓဇသိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့ ရတယ်ပေါ့။ ပါဠိပါရဂူဘွဲ့ထူးကိုပါ ဆွတ်ခူးရရှိ အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ ဘဒ္ဒန္တဝါသဝါဘိဝံသ မဟာထေရ်မြတ်ကြီးဟာ ရန်ကုန်ကိုမပြောင်းရွှေ့မီ "ဝိသံဝါ" လို့ နာမည်အလွန်ကြီးတဲ့ မန္တလေးဝိသုဒ္ဓါရုံ သံတော်ဆင့်စာချအကျော် ဆရာတော် ဖြစ်ခဲ့တာကိုး။

သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဟာ ပညာ အရည်အချင်းမြင့်မားသလောက် စွမ်းဆောင်ချက်တွေလဲ ကြီးမားပါတယ်။ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါတယ်။ နှစ်စဉ် ၁၄၀-၁၅၀ ဝန်းကျင်ရှိနေတဲ့ မိမိရဲ့သံတော်ဆင့်

ကျောင်းပရိသတ်ကို ပိပိရိရိ နိုင်နင်းအောင် အုပ်ချုပ်ပြီး စာပေကျမ်းဂန် မှန်မှန်ပို့ချသင်ပြ ပေးတော်မူတယ်။ ဆရာတော်ရဲ့ လမ်းညွှန်သင်ပြပို့ချပေးမှုကြောင့် တိပိဋကလောင်းလျာတွေ၊ သကျသီဟဓမ္မာစရိယတွေ၊ စေတိယင်္ဂဏဓမ္မာစရိယတွေ၊ အစိုးရဓမ္မာစရိယတွေ၊ အဂ္ဂမဟာအကျော်တွေ၊ ပါဠိပါရဂူတွေ၊ အကျော်အမော်တွေ နည်းတာမှမဟုတ်ပဲ။ တပည့်ကျော်တွေ အများကြီးပေါ်ထွက်တယ်။

ပြီးတော့ ကိုယ့်ကျောင်းပရိသတ်ရဲ့ စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံအောင် အလွန်ကြောင့်ကြစိုက်တော်မူတယ်။ တပည့်ပရိသတ်ကို

သင်္ဂဟဝတ္ထု ၄-ပါးနဲ့ ချီးမြှောက်လေ့ရှိတဲ့ကြောင့် ဆရာတော်ကို တပည့်အားလုံးလောက်နီးပါး ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြတာချည်းပဲ။ ဘယ်ပစ္စည်းကိုမှ မက်မက်မောမော ခင်ခင်တွယ်တွယ် စုဆောင်းသိမ်းဆည်းထားလေ့မရှိဘူး။ ခွဲဝေပေးကမ်းလှူဒါန်းလေ့ရှိတယ်။ သူများက လှူဒါန်းတဲ့ပစ္စည်းကိုလဲ လှူသူကျေနပ်ဝမ်းသာအောင် တန်ဖိုးထားသုံးစွဲလေ့ရှိတယ်။ မြတ်မြတ်နိုးနိုး အသိအမှတ်ပြုပေးတတ်တယ်။ ကိုယ့်ကြောင့် သူများကုသိုလ်ရအောင် ကိုယ်နှုတ်နဲ့ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဆောင်ရွက်ပေးတတ်ပါတယ်။

ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကိစ္စ, သာသနာကိစ္စကို

လဲ စိတ်အားထက်သန်စွာ စွမ်းဆောင်ပေးတတ်တယ်။ ဂိုဏ်းအတွင်း အဖုအထစ် အခက်အခဲ ပေါ်လာရင် ဘယ်လောက်ဝေးဝေး ကိုယ်တိုင် အပင်ပန်းခံကြွရောက်ပြီး ပြေလည်အောင် ကြိုးကြိုးစားစား ဖြေရှင်းပေးတတ်တယ်။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီးပွားရေးအတွက် တက်တက်ကြွကြွ နိုးနိုးကြားကြား အထူးကြောင့်ကြစိုက် ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိတယ်။ ဆရာတော်မှာ အများအကျိုးကို လိုက်လိုက်လှဲလှဲ ဆောင်ရွက်ပေးလိုတဲ့ အကျိုးဆောင်စိတ် အလွန်ပြည့်ဝပါတယ်။ ဆရာတော့်စွမ်းရည်ကို ယုံကြည်စိတ်ချတဲ့ကြောင့် ရွှေကျင်ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင်နာယက

အဖွဲ့က ဆရာတော်ကို အကျိုးတော်ဆောင်(၁) တာဝန် ပေးအပ်ထားပါတယ်။ အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ်ပေါ့။

ဆရာတော်ဟာ သာသနာအတွက်ပေးအပ်လာတဲ့ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်တာဝန်, နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကတာဝန်တွေကိုလဲ ကျေပြွန်အောင် အားတက်သရော ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အများဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်အောင် ဓမ္မလက်ဆောင်စာအုပ်များကိုလဲ စုစည်းရိုက်နှိပ် ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းလေ့ရှိတယ်။

ပိုအံ့သြစရာကောင်းတာက ဘုရား

ဟောတဲ့ ပိဋက ၃-ပုံ နိကာယ် ၅-ရပ် ပါဠိတော်တွေကို နေ့စဉ်မပျက် အပိုင်းလိုက် ရွတ်ဖတ်တော်မူလေ့ရှိတယ်။ အစအဆုံး တစ်လုံးမကျန် စွဲစွဲမြဲမြဲရွတ်လာခဲ့တာ အခေါက်ပေါင်းများစွာ ပေါက်ရောက် ပြီးမြောက်ခဲ့ပြီပဲ။ ပိဋက ၃-ပုံ ဆောင်မဟုတ်ပေမယ့် ပိဋက ၃-ပုံ နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်ပါတယ်။ အလွန်ကြီးမားတဲ့ ဝီရိယပဲ။ ဘယ်နေရာရောက်ရောက် မနက်အစောကြီး ထပြီး ပရိတ်ရွတ်လေ့ရှိတယ်။ နှလုံးအိမ်မှာ တရားတွေ အများကြီးထုံထားတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရှားပါးတဲ့ ကျေးဇူးရှင်တစ်ပါးပဲ။

ဆရာတော့်စွမ်းဆောင်ချက်တွေကို

ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ နိုင်ငံတော်အစိုးရက "အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ" "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" "အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဓဇ" ဘွဲ့တံဆိပ်တွေ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့ပါတယ်။

၂။ ကောင်းမှုတိုးပွား ပတ္တမြား

- **လူ့ဘဝမှာ၊ ကောင်းမှုသာ၊**
  ထူးတာအမြတ်ဆုံး။
- **ဉာဏ်ကိုရှေးရှု၊ သတိပြု၊**
  ကောင်းမှုရအောင်ကျုံး။
- **ကောင်းမှုတိုးပွား၊ ပတ္တမြား၊**
  ထူးခြားစိတ်နှလုံး။

၁၃၆၇-ခုနှစ်ဟာ မိမိရဲ့ ရဟန်း၄၅-ဝါ တိတိ ပြည့်တဲ့နှစ်ဖြစ်သလို မိမိရဲ့ကျေးဇူးရှင် မန္တလေးမဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရား ဘဒ္ဒန္တတိလောကရဲ့ သက်တော်-၈၀ တိတိပြည့်တဲ့ ပတ္တမြားရတုနှစ်လဲဖြစ်ပါတယ်။

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ "၄၅-ဝါ သာသနာ" နှင့် "သက်တော်-၈၀ စွမ်းရည်ကြွယ်"တဲ့ ဂုဏ်တော်တွေကို အာရုံပြုပူဇော်ဖို့ကောင်းတဲ့ တိုက်ဆိုင်လာတဲ့ ဂဏန်းတွေပါ။ ကိုယ့်ဂဏန်းတွေက ဘာမှမစွမ်းသေးပေမယ့် မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့အနန္တစွမ်းရည်ဂုဏ်တော်တွေကို အာရုံပြုပူဇော်ခွင့်ရတော့ ကောင်းမှုတွေအများကြီး ရရှိတိုးပွားရ

တာပေါ့။

မိမိက သီတင်းကျွတ်တာနဲ့ ၄၅-ဝါ ပြည့်တော့မယ်။ ကျေးဇူးရှင် သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားက သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၃-ရက်နေ့မှာ သက်တော်၇၀-ပြည့်မှာ ဖြစ်တယ်။ သီတင်းကျွတ်တစ်လတည်းမှာပဲ အပြည့်ချင်း ဆုံနေကြတယ်။ ဂဏန်း ၂-ခုချိန်းထားသလိုပဲ တိုက်ဆိုင်နေကြတယ်။ ကောင်းမှုတွေ ပိုတိုးပွားရတာပေါ့။

၃။ ကိုယ့်ကိုပြုဘူး သူ့ကျေးဇူး

- **ကိုယ့်ကိုပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူး၊ အထူးသိထိုက်ပေ။**
- **ကျေးဇူးကိုသိ၊ ထုတ်ဖော်ကြည့်၊ များဘိကောင်းကျိုးတွေ။**

မိမိဟာ မန္တလေး မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ အောင်မြေသာစည်အလယ်ကျောင်းကြီးမှာ

ပညာသင်ကြားရင်း ၅-နှစ်တိတိနေထိုင်ပြီးတဲ့နောက် အထက်တန်းစာမေးပွဲတွေ ဆက်လက်ဖြေဆိုနိုင်အောင် ကြိုးစားလိုတဲ့ဆန္ဒနဲ့ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်း မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်မှာ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။

မိမိဟာ ၁၃၂၄-ခု နယုန်လ မန္တလေး မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံကို ရောက်ခါစက "သံတော်ဆင့် စာချအကျော်ဆရာတော် ဦးဝါသဝါဘိဝံသသည် စာပေအလွန်တော်ကြောင်း၊ စာချလည်းအလွန်ကောင်းကြောင်း၊ ယခုတော့ ရန်ကုန်မြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံကျောင်းတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ စာသင်တိုက်အသစ်တည်ထောင်

ကြောင်း" သတင်းကောင်းများကြားခဲ့ရလို့ စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကစ ရန်ကုန်ဝိသုဒ္ဓါရုံကို စိတ်ညွတ်နေခဲ့တာပါ။ ဓါတ်ကူးတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။

ရန်ကုန်မပြောင်းမီ ၃-လလောက်အလိုမှာ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားထံ အကျိုးအကြောင်းကိုလျှောက်တော့ ဝမ်းသာအားရ လက်ခံတာဝန်ယူလိုက်တယ်။ ဒီအကြောင်းကို သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ကပဲ ရန်ကုန်ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ကြီးထံ စာနဲ့ရော ကိုယ်တိုင်တွေ့တော့ နှုတ်နဲ့ရော ကြိုတင်အသိပေး လျှောက်ထားလိုက်တယ်လို့ သိရပါတယ်။

၁၃၂၉-ခု၊ နယုန်လမှာ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ အကူအညီနဲ့ ရန်ကုန်မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်ကို ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားက "ယခုလာသောဦးပဥ္စင်းသည် အနေအထိုင်ကောင်းကြောင်း၊ စာတော်ကြောင်း၊ စာချတာဝန်ပေးလျှင် ထမ်းဆောင်နိုင်လောက်အောင် အရည်အချင်းရှိကြောင်း" ထောက်ခံစာရေးပြီး ရန်ကုန်ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးထံ စာနှင့်အတူ အပ်နှံပေးလိုက်တာပါ။ မသွားတတ်မှာစိုးလို့ သုဝဏ္ဏဝတီကျောင်းမှာနေတဲ့ ဦးဇောတိကကိုပါ အဖော်ထည့်လိုက်သေးတယ်။ ဒါတင်မကသေးဘူး။

သူနှင့်ရင်းနှီးတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေထံ "ဒီဦးပဥ္စင်းအတွက် ဆွမ်းတာဝန်ယူရန်" ကိုပါ စာရေးပေးလိုက်သေးတယ်။ မလိုအပ်လို့ မပေးဖြစ်ပါဘူး။

အဲဒီအချိန်တုန်းက ရန်ကုန်ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သက်တော် ၅၉-နှစ်၊ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားက သက်တော် ၄၁-နှစ် ပဲရှိကြပါသေးတယ်။ ရန်ကုန်ရောက်လို့ ဆရာတော်ကြီးထံ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ရဲ့ စာကို ကပ်လိုက်တော့"ဦးတိလောက စာလား" တဲ့။ "မှန်ပါဘုရား" "ဦးတိလောက လျှောက်ပြီးသားပါ" တဲ့။

"ကဲ--လာ"ဆိုပြီး ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ပါဠိဝင့်သကာကျောင်းထဲထိ လိုက်ပို့ပေးတယ်။ "ဒီနေရာမှာ ခဏနေဦး" လို့လဲ နေရာချပေးလိုက်တယ်။ ဒီတုန်းက ပါဠိဝင့်သကာကျောင်းဆိုတာ ၁-ထပ်ကျောင်းကလေးသာဖြစ်ပြီး ဘုန်းကြီးဦးစန္ဒသိရီ၊ ဘုန်းကြီးဦးကောဏ္ဍည ၂-ပါးနှင့် စာချတန်းဝင် စာသင်သားများ နေထိုင်တဲ့ကျောင်းပါ။ ဝါတွင်းရောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက စာချဆရာတော် ဦးသီလာစာရာဘိဝံသနေတဲ့ ဓမ္မာစရိယအုတ်ကျောင်းထဲမှာ မိမိကို နေရာချထားပေးလိုက်ပါတယ်။ စာချတန်းမပြီးသေးပေမယ့် အရည်

အချင်းကိုယုံကြည်တာနဲ့ စာချဘုန်းကြီးတာဝန်လဲ ပေးအပ်လိုက်ပါတယ်။

သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ တာဝန်ယူဆက်သွယ် အာမခံမှုကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ မိမိကို သိပ်ဂရုစိုက်တယ်။ "နေ့ဆွမ်း ဆွမ်းခံမထွက်နဲ့" လို့လဲ ချီးမြှောက်လိုက်တယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆီမှာလဲ ကိုယ်က စာ ၂-ဝါတက်၊ ကိုယ်ကလဲ စာသင်သားများကို စာ ၂-ဝါပို့ချလို့ အချိန်ပြည့် အလုပ်လုပ်ခွင့် ကြိုးစားခွင့်ရနေပါတယ်။ အဲဒီနှစ်က ရန်ကုန်ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဝါဆိုသံဃာ ၃၅-ပါးပဲ ရှိပါတယ်။

၁၃၃၀-ခု နွေရာသီရောက်တော့ သကျသီဟစာသင်တန်းဖြေဖို့ မန္တလေးရောက်တယ်။ သံတော်ဆင့်ကျောင်းမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ချမ်းချမ်းသာသာ စာကြိုးစားခွင့်ရတယ်။ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားက စားရေး နေရေး အားလုံးတာဝန်ယူတယ်။ မကြာ မကြာ အားပေးစကားလဲပြောတယ်။ လမ်းလဲညွှန်တယ်။

နယုန်လ သကျသီဟစာသင်တန်းစာမေးပွဲဖြေတော့ မိမိက နံပါတ်(၁)နဲ့ အောင်သွားတယ်။ ဝါဆိုလ စာချတန်းအောင်စာရင်းထွက်တော့ မိမိက နံပါတ်(၁) "အဂ္ဂမဟာ

အကျော်"နဲ့ အောင်ပြန်တယ်။ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားက "ဘုန်းကြီးတာဝန်ယူပြီး ရန်ကုန်ကိုပို့လိုက်တဲ့ဦးပဥ္စင်း စာလဲချတယ်၊ စာလဲကြိုးစားတယ်၊ ဖြေလိုက်တိုင်း နံပါတ်(၁) တွေချည်းပဲ" လို့ တစ်ဖွဖွပြောပြီး ဂုဏ်ယူနေတယ်။

နောက်၂-နှစ် နွေရာသီမှာလဲ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုနဲ့ သံတော်ဆင့်ကျောင်းမှာ နေထိုင်ကြိုးစားခွင့်ရလို့ အလွန်ခက်တဲ့ သကျသီဟစာချတန်းကို ဖြေလိုက်တာ ၂-နှစ်တည်းနဲ့ပြီးခဲ့ပြီး နံပါတ်(၁)နဲ့ပဲ အောင်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက မန္တလေး

မှာ မိမိနဲ့ရင်းနှီးတဲ့ ဒကာ ဒကာမ ၁-ယောက်မှ မရှိသေးပါဘူး။ မိမိက တိပိဋကအတွက် စာကျက်တဲ့အခါ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားရှေ့မှာ တစ်ချို့ ဝိနည်းပါဠိတော်တွေကို ပြန်ပြတော့ ဆရာတော်က ဂရုတစိုက်စာကြည့်ပြီး ကူညီပေးပါတယ်။

နောက်ထပ်လဲ ယနေ့အချိန်ထိ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားဟာ မိမိအတွက် အခါအားလျော်စွာ ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးနေဆဲပါ။ မိမိအတွက် သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ကူညီစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ကူညီမှုတွေဟာ အတိုင်းအတာပမာဏ သိပ်ကြီး

မားလှပါတယ်။ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်မှာ အများအသိအမှတ်ပြု လေးစားခံရတဲ့အဆင့်ကို မိမိရောက်ရတာဟာ သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားတို့ရဲ့ ထုထည်ကြီးမားလှတဲ့ ချီးမြှောက်အားပေးမှုကို ခံယူရတဲ့ကြောင့်ပါ။

ဒါကြောင့်လဲ ကျေးဇူးရှင်သံတော်ဆင့်ဆရာတော်ဘုရားဟာ ရှားပါးတဲ့အဖိုးတန်ကျေးဇူးရှင် ပတ္တမြားတစ်လုံး ဖြစ်ရတာပါ။

၄။ လူ၏စွမ်းအား ပတ္တမြား

တရားကင်းကွာ၊ မချမ်းသာ၊
ရှိတာတွေလဲ အငှားတွေ။
တရားစုမှ၊ ကိုယ်ပိုင်ရ၊
မုချချမ်းသာပေ။
ပစ္စည်း-ခန္ဓာ၊ ရှာရုံသာ၊
ရတာတွေလဲ အဆိပ်တွေ။

သတိ-မေတ္တာ၊ ဤ ၂-ဖြာ၊
လူ့ရွာအဆိပ်ဖြေ။
အမှတ်မြဲသော်၊ သတိပေါ်၊
ရှင်ပျော်အားတက်ပေ။
ခန္တီနိုင်မှာ၊ ကောင်းကွက်ရှာမှ၊
မေတ္တာရ၊ မုချအေးချမ်းပေ။
တစ်ယောက်တည်းပင်၊
စွမ်းအင်အပြည့်၊ တည့်လိုဘီ၊
သတိဖြင့်သာနေ။
အများတကာ၊ ဆက်ဆံရာ၊
မေတ္တာပါမှ၊ အဆင်ပြေ။

သတိကိုကိုင်၊ ကိုယ့်ကိုနိုင်၊
ကြံ့ခိုင်စွမ်းအား ပြည့်ဝပေ။
မေတ္တာကိုကိုင်၊ သူ့ကိုနိုင်၊
ကြံ့ခိုင်အေးမြပေ။
လူ၏စွမ်းအား၊ ပတ္တမြား၊
ထူးခြားစနစ်တွေ။

သံတော်ဆင့် ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ သက်တော် ၈၀-ပြည့် ပတ္တမြားရတုအခါမှာ တရားဆိုင်ရာ ပတ္တမြား ၂-လုံးနဲ့ ပူဇော်မှာဖြစ်ပါတယ်။ သတိနှင့်မေတ္တာကို ပြောတာပါ။

တစ်ချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟာ မဂဓတိုင်းမှာရှိတဲ့ မဏိဘဒ္ဒနတ်ဘီလူးကြီးရဲ့

ဘုံဗိမာန်ကို ကြွရောက်တော်မူပါတယ်။ မဏိဘဒ္ဒဆိုတာ မြန်မာလိုတော့ ပတ္တမြားကောင်းလို့ အဓိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ ဘီလူးကြီးရဲ့နာမည်ကို ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ မဏိဘဒ္ဒလို့ ပေးထားတယ်ဆိုတာ မသိရပေမယ့် ဒီအကြောင်းအရာမှာပြထားတာက ပြည်တန်ပတ္တမြားထက် အဖိုးတန်လှတဲ့ သတိ မေတ္တာ ပတ္တမြား၂-လုံးရဲ့ စွမ်းအားပါ။ လူချမ်းသာ အဆိပ်ဖြေဆေးလို့လဲ ခေါ်ရင် ဖြစ်နိုင်တာပဲ။

မဏိဘဒ္ဒနတ်ဘီလူးကြီးဟာ ဘုရားနားချဉ်းကပ်ပြီး သူနားလည်သလို စကား ၄-ခွန်းလျှောက်ထားတယ်။ ဘုရားထံက အရင်

နာကြားဘူးလို့ သိခဲ့ရတဲ့တရားအသိကို အခြေခံပြီး လျှောက်တာပါ။ ၄ - ခွန်းက

"(၁) သတိရှိသူအတွက် ဘယ်အခါမဆို ပစ္စုပ္ပန်တိုင်း အမြဲတမ်းကောင်းတယ်။

(၂) သတိရှိသူဟာ ချမ်းသာအားလုံး ရနိုင်တယ်။

(၃) ယနေ့ သတိရှိနေသူရဲ့ မနက်ဖြန် (အနာဂတ်) ဟာ အကောင်းအမြတ်ချည်းပဲ။

(၄) သတိရှိသူဟာ ဘေးရန်လွတ်မြောက်နိုင်ပါတယ် ဘုရား"

ဒီလိုလျှောက်ထားတော့ မြတ်စွာဘုရားက ရှေ့စကား ၃-ခွန်းကို အပြည့်အစုံ

လက်ခံတယ်။ စတုတ္ထစကားကိုတော့ တစ်ဝက်လက်ခံတယ်။ တစ်ဝက်လက်မခံဘူး။ သတိရှိရုံနဲ့ ဘေးရန်အားလုံး မလွတ်နိုင်သေးဘူး။ မေတ္တာကိုပါပွားများမှ ဘေးရန်အားလုံး လွတ်နိုင်မယ်လို့ သတိအရေးကြီးသလို မေတ္တာလဲအရေးကြီးကြောင်း ဘုရားရှင်က ဆက်ဟောပေးပါတယ်။

သတိရှိရင် သက်မဲ့ဘေးရန်မျိုးစုံ လွတ်ဖို့သေချာပေမယ့် သက်ရှိဘေးရန်တွေ လွတ်ဖို့ကတော့ သတိရှိရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ မေတ္တာပါ ပို့လွှတ်ပွားများရဦးမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ၂-မျိုးလုံးလက်ကိုင်ထားမှ သက်မဲ့သက်ရှိ ဘေးရန်အားလုံး လုံခြုံမယ်ပေါ့။ သတိနဲ့မေတ္တာဟာ

လူချမ်းသာ အဆိပ်ဖြေဆေး ၂-ပါးပဲ။

သတိနှင့်မေတ္တာဟာ သတ္တဝါတွေ မလိုချင်တဲ့ ကြောက်ရွံ့စက်ဆုပ်စရာ ဘေးရန်ဆင်းရဲအပူအားလုံး ကင်းလွတ်အောင်, သတ္တဝါတွေ အလွန်လိုချင်တဲ့ နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ ချမ်းသာအားလုံးရအောင်, စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်တဲ့ကြောင့် ပတ္တမြား ၂-လုံးလို့ တင်စားခေါ်ဆိုရလောက်အောင် အလွန်တန်ဖိုးကြီးမြတ်လှပါတယ်။ တရား ၂-ပါးက တန်ဖိုးကြီးမြတ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီတရား ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လဲ တန်ဖိုးကြီးမြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဖြစ်သွားရပါတယ်။

အဲဒီ သတိ-မေတ္တာ ပတ္တမြား ၂-လုံး

အကြောင်းကို "အေးမြရွှင်ပြုံး လူ့နလုံး"ဆိုတဲ့ ဓမ္မလက်ဆောင်(၁၅) ထဲမှာလဲ အထိုက်အလျောက် ပြခဲ့ပြီးတာဖြစ်လို့ ဒီမှာတော့ လိုရင်းအတိုချုပ်သဘောလောက်ပါပဲ။

ပြီးတော့ သတိအကြောင်းကို စိတ်ထိန်းကိရိယာ(၁)၊ အချိန်တန်ဖိုး လူ့တန်ခိုး (၉)၊ တရားဆောင်သူ စိတ်မပူ(၂၅)၊ နှစ်လေးဆယ့်ငါး တရားအချုပ်(၃၀)၊ လူ့အလှဆုံး စိန်တစ်လုံး(၃၁)၊ မီးသတိပြု (၃၈)၊ ၄၅-ဝါ သာသနာ (၄၀)၊ စတဲ့ ဓမ္မလက်ဆောင်တွေထဲမှာ ပါခဲ့ပြီးဖြစ်လို့ ဒီမှာအတိုချုပ်ပါပဲ။

မေတ္တာအကြောင်းကိုလဲ မေတ္တာပန်း

ခိုင် သုံးပွင့်ဆိုင်(၁၃)၊ ကျန်းမာရွှင်လန်း မေတ္တာစွမ်း(၂၁)၊ မေတ္တာလက်တွဲ ရာပြည့်ပွဲ(၂၂)၊ မေတ္တာနလုံး အလှဆုံး(၃၂)၊ မေတ္တာလွှမ်းခြုံ ဘေးရန်လုံ(၃၃)၊ မေတ္တာတရား လူ့စွမ်းအား (၃၆)၊ မေတ္တာကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး(၃၉) စတဲ့ ဓမ္မလက်ဆောင်တွေထဲမှာ ပါခဲ့ပြီးဖြစ်လို့ ဒါလဲ ဒီမှာတော့ အတိုချုပ်ပေါ့။

၄။ (၁-၃) သတိရှိရင် ခုရော နောင်ပါ ကောင်းတယ်

စကား ၄-ခွန်းမှာ ပထမနှင့် တတိယ စကားက "သတိရှိရင် ပစ္စုပ္ပန်တိုင်း အမြဲကောင်းတယ်၊ ယနေ့သတိရှိရင် မနက်ဖြန်လဲကောင်းတယ်"တဲ့။ သတိရှိနေသူအတွက် နေ့ရောညပါ ဘယ်အခါမဆို, ကောင်းဆိုး ၂-

တန် ဘယ်လောကဓံအာရုံနဲ့တွေ့တွေ့ အမြဲတမ်း ကောင်းတဲ့အချိန်တွေချည်းပဲ။ သူ့မှာ ပြဿနာဆိုတာ မရှိဘူး။ ရက်ရာဇာချည်းပဲ။

အချိန်ကို မကောင်းအောင်, ဆိုးညစ်အောင်လုပ်တတ်တဲ့ ကိလေသာ အပူ အရှုပ်အညစ်တွေကို သတိက နိုင်ပါတယ်။ သတိနှင့်ကိလေသာတွဲဖြစ်နိုင်တာမှ မဟုတ်ပဲ။ သတိက ကိလေသာဖြစ်လာရင် ချက်ချင်းရပ်သွားအောင် ထိန်းချုပ်ပေးနိုင်တယ်။ မထိန်းချုပ်မိလို့ ဖြစ်ပြီးချုပ်သွားတဲ့ ကိလေသာကိုလဲ ဝိပဿနာဉာဏ်ထုတ်ပြီး ရှုပေးနိုင်တယ်။

အဲဒီလို သတိဟာ တစ်ချို့အဆိုးကို

ဖယ်ရှားပစ်နိုင်တယ်။ တစ်ချို့အဆိုးကို အကောင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးနိုင်တယ်။ တစ်ချို့အဆိုးအတွက် ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် လုပ်ပေးတယ်။ စွမ်းအားမြှင့်ပေးတယ်။ အရှိန်ပြင်းလှတဲ့ကိလေသာကိုနိုင်ရင် ကိလေသာကြောင့် ဖြစ်လာမယ့် အဆိုးအားလုံးကိုလဲ နိုင်ရောပေါ့။ အဆိုးကိုနိုင်တဲ့ကြောင့်လဲ သတိရှိရင် ကောင်းတယ်လို့ ပြောတာ။

ပြီးတော့ ကင်းပျောက်သွားတဲ့ အဆိုးနေရာမှာ သတိက အကောင်းကို ချက်ချင်းအစားထိုး ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်တယ်။ အကောင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။ ဖြစ်လာရင် ထပ်ကာ

ထပ်ကာ တိုးပွားစေတယ်။ သမာဓိကို တိုးတက်စေတယ်။ ဉာဏ်ကိုပွင့်လင်းစေတယ်။ အချုပ်ကတော့ သတိဆိုတာ ကပ်တာနဲ့ စပ်တာပါပဲ။ အလုပ်ဖြစ်အောင် အာရုံနဲ့စိတ် ကပ်ပေးတယ်။ အလုပ်ဖြစ်လာရင် အသိချင်း စပ်ပေးတယ်။

သတိဆိုတာ ရောက်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တိုင်း တန်ဖိုးထားတယ်။ လုပ်ဆဲအလုပ်တိုင်း လေးစားတယ်။ သူ့ဟာသူ ကောင်းလာမှာကို စောင့်မနေပဲ ဉာဏ်ထုတ်ပြီး မဖြစ်မနေကောင်းအောင် ဖန်တီးယူလိုက်တယ်။ အချိန်က လူကိုကောင်းအောင်လုပ်မပေးနိုင်ဘူး။ လူကသာ အချိန်ကို

သတိဉာဏ်နဲ့ကောင်းအောင် ဖန်တီးယူရမှာ။ လူကကောင်းအောင်ဖန်တီးယူတဲ့ အချိန်ကသာ လူကို ချမ်းသာအောင် လုပ်ပေးနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ တရားအားလုံးကို ချုပ်ကိုင်ထားတာ သတိပဲ။ ကောင်းအောင် ဖန်တီးနိုင်တဲ့ကြောင့်လဲ သတိရှိရင် ကောင်းတယ်လို့ ပြောတာပါ။

ဒါကြောင့် သတိရှိရင် ပသေနဒီ ကောသလမင်းကြီးရဲ့ဝန်ထမ်း ဦးဉာဏ်ထူးတို့လို အကျဉ်းထောင်ထဲရောက်နေရင်လဲ ကောင်းတာပဲ။ သတိနဲ့ မေတ္တာသမာဓိကိုဖော်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုထုတ်ပြီး ရှုလိုက်တာ ထောင်ထဲတင်ပဲ သောတာပန်ဖြစ်သွားလို့ပါ။ တရားကြောင့်

ထောင်ထဲက ချက်ချင်းလွတ်သွားပါတယ်။

ထေရီကာ အိမ်ရှင်မတို့လို မီးဖိုချောင်ထဲ ချက်ပြုတ်နေရင်လဲ ကောင်းတာပဲ။ သတိနဲ့ သမာဓိဉာဏ်ကိုထုတ်လို့ ရေပူ မီးပူကြောင့် ဆန်တွေ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ ကျက်ကြ၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲနေကြတာကို အခြေခံထားပြီး ခန္ဓာဉာဏ်စိုက်ရှုလိုက်တာ မီးဖိုထဲမှာပဲ အနာဂါမ်ဖြစ်သွားလို့ပါ။

သက်တော်-၇၀၊ ဝါတော်-၆၀ အရွယ်ရှိတဲ့ ကန္ဒရသာလဆရာတော်ကြီးတို့လို ရောဂါပြင်းထန်စွာနှိပ်စက်ခံရလို့ အိပ်ရာထဲလဲနေရင်လဲ ကောင်းတာပဲ။ သတိနဲ့ ဝေဒနာကိုသိမ်း

ဆည်းပြီး ဉာဏ်နဲ့ရှုလိုက်တော့ အိပ်ရာထဲတင်ပဲ ရဟန္တာဖြစ်သွားလို့ပါ။

မဟာတိဿတို့လို ရန်သူလက်ထဲ ပေါင်ချိုးခံပြီး ရောက်နေရရင်လဲ ကောင်းတာပဲ။ သတိနဲ့ဉာဏ်ကို ဖော်ထုတ်ပြီး ရှုပွားလိုက်တာ ရန်သူလက်ထဲတင်ပဲ ညတွင်းချင်း ရဟန္တာဖြစ်သွားလို့ပါ။

တောထဲ တရားအားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီရဟန်းတစ်ပါးလို ကျားဆွဲခံရလို့ ကျားပါးစပ်ထဲရောက်ရင်လဲ ကောင်းတာပဲ။ သတိနဲ့ ကပ်ဉာဏ်ချင်းစပ်ပြီး ခန္ဓာဉာဏ်စိုက် ရှုပွားလိုက်တာ ကျားပါးစပ်ထဲတင်ပဲ ရဟန္တာဖြစ်

သွားလို့ပါ။

ဒါကြောင့် သတိရှိရင် အမြဲကောင်းတယ်။ ဘာကိုမှ ကောင်းအောင်စောင့်နေဖို့ မလိုဘူး။ ဉာဏ်ထုတ်ပြီး ကောင်းအောင်ဖန်တီးယူနိုင်တယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ကောင်းရင် အနာဂတ်ကောင်းပြီးသားပဲ။ အခုသေချာရင် နောင်အခါ စိတ်အေးရတယ်။ ယနေ့ကောင်းနေရင် နောက်နေ့ သေချာပေါက်ကောင်းမှာပါ။

၄။ (၂) သတိရှိရင် ချမ်းသာရနိုင်တယ်

ဒုတိယစကားက "သတိရှိရင် ချမ်းသာအားလုံးရနိုင်တယ်"တဲ့။ ဓမ္မစကြာသုတ်မှာ ဘုရားရှင်ဟောထားတဲ့ လူသွားလမ်း ၃-လမ်း ဆိုတာရှိတယ်။

(က) လောဘ မောဟ ဦးဆောင်တဲ့ "မွဲအောင် ဖြုန်းတဲ့လမ်း"၊ သတိဉာဏ်မပါပဲ

စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေး လူမှုရေး လုပ်နေကြတာကိုပြောတာ။ ကုန်တိုင်း ကုန်တိုင်း စွမ်းအားမရဘဲ စွမ်းအားတွေ ကျ,ကျသွားတဲ့ "ကုန်ကျလမ်း"ပေါ့။ ကုန်လိုက် သယ်လိုက်, သယ်လိုက် ကုန်လိုက်နဲ့ မောနေရတဲ့ "ကုန်သယ်လမ်း"လို့လဲ ဆိုနိုင်တယ်။ ကျက်အောင်ချက်, ချက်ပြီး စွမ်းအားပြန်မရပဲ ခန္ဓာထဲသွန်ပစ်သလို ထည့်ထည့်နေရလို့ "ကျက်သွန်လမ်း" လို့ပြောရင်လဲ ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ တမင်ဖြုန်းတာ မဟုတ်ပေမယ့် ကုန်သွားရင် စွမ်းအားနဲ့ အစားမထိုးနိုင်တော့ ဖြုန်းသလိုဖြစ်သွားတာပေါ့။ အထမ်းသမားတွေရဲ့ ထမ်းထားရတဲ့လမ်းလို့လဲ

ပြောနိုင်တယ်။ ကိလေသာလမ်းဆိုတော့ လောလောဆယ် ချမ်းသာသလိုလိုရှိပေမယ့် အိပ်မက်လိုပါပဲ။ နောက်ဆုံး အပူဆင်းရဲနဲ့ အဆုံးသတ်ရတာပါ။ မသွားသင့်တဲ့လမ်းကိုး။

(ခ) ဒေါသ မောဟ ဦးဆောင်တဲ့ "လဲအောင် ရန်းတဲ့လမ်း"၊ အရမ်းသမားတွေရဲ့ ရမ်းကားတဲ့လမ်းလို့လဲ ဆိုနိုင်တယ်။ လူမိုက်လမ်းပေါ့။ ဒုက္ခကို ဉာဏ်နဲ့အနိုင်မယူပဲ ဒုက္ခအရမ်းပြတ်ချင်လွန်းလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မိုက်မိုက်ကန်းကန်း ညှင်းဆဲတော့ ဒုက္ခပိုများရတာပေါ့။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တောင် ညှင်းဆဲရင် သူများကိုလဲ ညှင်းဆဲမှာပဲ။ ခရော နောင်ပါ

အကြီးအကျယ်ဒုက္ခရောက်ရတဲ့ လက်ငင်း ဆင်းရဲပူလောင်ရတဲ့လမ်းပါ။ လူမသွားသင့်တဲ့ လမ်းကို။

(ဂ) သတိဉာဏ်ဦးဆောင်တဲ့ "ရဲအောင်သုံးတဲ့လမ်း"၊ အစွမ်းသမားတွေရဲ့ စွမ်းအားပြတဲ့လမ်းပေါ့။ သတိဉာဏ်ဦးဆောင် ထားတာဆိုတော့ သတိဉာဏ်က လူ့အပူကို လဲ စုပ်ထုတ်ဖယ်ရှားပစ်တယ်။ တစ်ခုခု ကုန် တိုင်း ကုန်တိုင်း အားကိုးစရာ စွမ်းအားတစ်ခုခု ကျန်ရစ်နေအောင် ဆွဲယူထားလိုက်တယ်။ ကုန်တိုင်း ပြန်ပြန်ရတဲ့ "ကုန်ရလမ်း"ဆိုရမယ်။ ကုန်တိုင်းစွမ်းအား ကြွယ်ဝလာတဲ့ "ကုန်ကြွယ်

လမ်း"လဲဆိုနိုင်တယ်။ သတိရှိတိုင်း အပူငြိမ်း တာဖြစ်လို့ ယခုလဲချမ်းသာရတယ်။ ကုန်တိုင်း ချမ်းသာကြောင်း စွမ်းအားရသွားတာဖြစ်လို့ နောင်လဲချမ်းသာမယ်။ ဒုက္ခကိုနိုင်လို့ သုခကို ပိုင်တဲ့လမ်းဆိုတော့ လောကုတ္တရာချမ်းသာနဲ့ပဲ အဆုံးသတ်ရမှာဖြစ်တယ်။ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာ မရမချင်းလဲ ဆင်းရဲအပူကိုလွှမ်းမိုး နိုင်လို့ ငြိမ်းချမ်းရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် သတိရှိရင် ချမ်းသာအားလုံးရနိုင်ပါတယ်။

၄။ (၄) သတိရှိရင် ဘေးရန်လွတ်တယ်

စတုတ္ထစကားက "သတိရှိရင် ဘေးရန် လွတ်မြောက်နိုင်တယ်"တဲ့။ သတိလွတ်ရင် အသိသေနေတတ်တာဖြစ်လို့ ဆင်ခြင်မှုကင်း နေတတ်တဲ့ကြောင့် အမှတ်တမဲ့ မတော်တဆ တွေ သိပ်များတတ်တယ်။ မဖြစ်တန်သင့်တာ တွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ ဘေးရန်အန္တရာယ်

တွေ များတတ်တယ်။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရတတ် တယ်။ သေချိန်မတန်သေးဘဲ သေရတာတွေ တောင် ဖြစ်လာတတ်တယ်။ သတိဆိုတာ သမာဓိဉာဏ်ကို ဖော်ပေးတတ်တာဖြစ်လို့ အသိ အမြဲ ရှင်သန်စေတတ်တယ်။ ဆင်ခြင်မှု ချင့်ချိန် မှုကောင်းတဲ့ကြောင့် မတော်မတဆကင်းတော့ ဘေးရန်လွတ်တယ်ပေါ့။

ပြီးတော့ သတိဆိုတာ အာရုံဖမ်း ကိရိယာပဲ။ မြွေဆိုးဖမ်းတဲ့အခါ အမြီးနဲ့ကိုယ် ကို ကိုင်ဖမ်းရင် ဖမ်းသူဟာ အဆိပ်ပျံ့အောင် အကိုက်ခံရတတ်တယ်။ အာရုံဖမ်းတော့လဲ သတိမပါပဲ အမှတ်တမဲ့ဖမ်းရင် ကိလေသာ

အဆိပ်ပျံ့အောင် အာရုံက ဖမ်းသူကို ပြန်ကိုက် တတ်ပါတယ်။ အာရုံကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲရတယ် ဆိုတာ တကယ်တော့ အာရုံအဖမ်းမတတ်လို့ အာရုံက ပြန်ကိုက်တာ ခံလိုက်ရတာပါ။

မြွေဆိုးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဖိဖိစီးစီး ခေါင်းကိုင်ဖမ်းရင် အကိုက်မခံရဘဲ ဘေးကင်း ရန်ကွာဖမ်းနိုင်သလို အဆိပ်ကိုထုတ်ပြီး အဆိပ် ဖြေဆေး အသက်ကယ်ဆေးတောင် ဖော်စပ် နိုင်သလို အာရုံဖမ်းတဲ့အခါလဲ သတိညှပ်နဲ့ အာရုံကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပိပိရိရိ ချုပ်ချုပ်ရပ်ရပ် သေသေသပ်သပ်ကိုင်ဖမ်းမှ အာရုံအကိုက်မခံ ရဘဲ ဘေးကင်းရန်ကွာ ချမ်းသာခွင့်ရနိုင်မယ်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း မသေဆေးတရားဖော် စပ်လို့ရမယ်။ အာရုံကြောင့် တရားစွမ်းအားသာ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ပျော်ရွှင်အားတက် ကြည်နူး ရပါလိမ့်မယ်။

အရပ်ဒေသတစ်ခုကို ရောက်သွားတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးကို ဖူးချင်တာနဲ့ တူမကို အပို့ခိုင်းတယ်။ ကျောင်းပေါ် ရောက်တော့ တူမက ပါလာတဲ့ကလေးငယ်ကို ကြမ်းပေါ်သိပ်ပြီး နောက်ကနေစောင့်နေတယ်။ ဆရာတော်ကြီးကိုဖူးပြီး နောက်ဆုတ်လိုက်တဲ့ အဲဒီလူဟာ တူမရဲ့သားငယ်ပေါ် တက်နင်းမိ သွားလို့ ကလေးငယ်လက်ကျိုးသွားတယ်။

သတိလွတ်ရင် ဘေးရန်ဒုက္ခအပူတွေ ပွားရ တတ်ပါတယ်။

၄။ (၅) သတိရှေ့ထား မေတ္တာပွား

ပဉ္စမစကားက "သတိရှိရုံနဲ့ ဘေးရန် အားလုံး မလွတ်နိုင်သေးဘူး။ မေတ္တာပါ ပွားများ ပို့လွှတ်ပေးရဦးမယ်"တဲ့။ သက်ရှိဘေးရန်အားလုံး လွတ်ဖို့ မေတ္တာလဲ ပွားရဦးမယ်။ မေတ္တာသုတ် မှာလာတဲ့ ရဟန်း-၅၀၀ဟာ စောစောက သတိ မပြတ်ရှုမှတ်နေကြပေမယ့် မေတ္တာမပို့မိကြလို့

ဘေးရန်မလုံဘူး။ နတ်တွေ နှောင့်ယှက်တာခံရတယ်။ မေတ္တာပို့တော့မှ နတ်တွေ ချစ်မြတ်နိုးကြလို့ ဘေးရန်လုံပြီး ကိစ္စပြီးမြောက်သည်ထိ တရားအားထုတ်နိုင်ကြတယ်။ မေတ္တာခြုံမှ အားလုံး လုံပါတယ်။

လူ့ဘဝမှာ တရားသာ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်တယ်။ ကျန်တာအားလုံး အငှားချည်းပဲ။ တရားရှိသလောက်သာ ချမ်းသာတယ်။ သတိက ခန္ဓာအဆိပ်တုံးကို အဆိပ်ဖြေပေးတယ်။ မေတ္တာကတော့ ပစ္စည်းအဆိပ်တုံးကို အဆိပ်ဖြေပေးတယ်။ မေတ္တာလွှမ်းခြုံပေးပြီး ပစ္စည်းကို သုံးစွဲဖြန့်ဝေတာကိုပဲ ပစ္စည်းအဆိပ်ဖြေတယ် ပြောတာပါ။

သတိကိုင်မှ မေတ္တာပိုင်ပြီး ပစ္စည်းအဆိပ်ကို နိုင်ပါတယ်။ ပစ္စည်းကြောင့် ကောင်းမှုတွေရရှိရင် ပစ္စည်းအဆိပ်ပြေတယ်ပေါ့။

သတိရှေ့ထား မေတ္တာပွားရင် အံ့ဖွယ်လူ့စွမ်းအားတွေ အမြောက်အမြား ရရှိတိုးပွားလာကြပါတယ်။ သတိမြဲရင် မေတ္တာစွဲတယ်။ မေတ္တာစွဲရင်လဲ သတိမြဲတာပါပဲ။ ပတ္တမြား ၂-လုံးက အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုနေကြတာပါ။ အမှတ်သညာမြဲမှ မလွတ်တမ်း အကွက်ချမှတ်နေမှ သတိဖြစ်ပေါ်တိုးပွားလာနိုင်တယ်။ သည်းခံခွင့်လွှတ် အနစ်နာခံ သဘောထားကြီးတတ်တဲ့ ခန္တီအမာခံကောင်းအောင် လေ့ကျင့်

ပေးနိုင်မှ မေတ္တာဖော်ထုတ်ရတာလွယ်မယ်။ မေတ္တာခံပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ကောင်းကွက်ကိုမြင်အောင် ကြည့်နိုင်ဖို့လဲလိုမယ်။

သတိက ကိုယ့်ဟာကိုယ်တစ်ယောက်တည်း တည့်အောင်နေနည်းကိုပြတယ်။ မေတ္တာက အများနှင့်ဆက်ဆံရတဲ့အခါ အများနှင့် အဆင်ပြေအောင် တည့်အောင်နေနည်းကို ပြတယ်။ သတိရှိရင် ကိုယ့်ကိုနိုင်တယ်။ မေတ္တာရှိတော့ သူ့ကိုနိုင်တယ်။ သတိကိုင်မှလဲ မေတ္တာပိုင်မယ်။

သတိက ကိုယ့်ကိုလုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ရင်း သူ့ကိုပါလုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်

ပေးတယ်။ မေတ္တာကတော့ သူ့ကိုလုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ကူညီရင်း ကိုယ့်ကိုပါ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ပေးပါတယ်။ မေတ္တာပြောလိုက်ရင် ခန္တီ, ကရုဏာ, မေတ္တာ, မုဒိတာဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းလမ်းစဉ် ၄-ချက်လုံး ပါဝင်သွားတယ်။

သတိဆိုတာ ဒါမှမဟုတ် သတိဉာဏ်ဆိုတာ တစ်ကိုယ်ရေအား၊ မေတ္တာဆိုတာ ဒါမှမဟုတ် ခန္တီမေတ္တာဆိုတာ စုပေါင်းအား၊ တစ်ကိုယ်ရေအားကောင်းမှ စုပေါင်းအားတည်ဆောက်လို့ရမယ်။ တိုးတက်ကောင်းမွန်မယ်။

သတ္တဝါအားလုံး သံသရာဆွေမျိုး

ချည်းပဲဆိုတော့ "သတ္တဝါအားလုံး ဘေးရန်ကင်းလို့ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ"လို့ မေတ္တာလွှမ်းခြုံပေးရံပေါ့။

သတိတစ်လုံးပိုင်ရင် မေတ္တာလဲပို့လွှတ်နိုင်တာဖြစ်လို့ ပစ္စုပ္ပန်တိုင်း တရားစွမ်းအားနဲ့ စိတ်ချမ်းသာအောင် နေတတ်တယ်။ ကိုယ်အား ဉာဏ်အား ပစ္စည်းအားနဲ့ မိမိ သူတစ်ပါး လောက သာသနာကို အလှဆင်ပေးနိုင်တယ်။ ဘဝကူးစိတ်အေးရတယ်။ နောင်ရေးသေချာတယ်။ သတိ, မေတ္တာ ပတ္တမြား ၂-လုံးပိုင်ရင် အချမ်းသာဆုံးလူ အသေချာဆုံးလူ ဖြစ်နိုင်ပြီပေါ့။ ဒါဆို လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပြီပဲ။ မလွတ်

တမ်းကိုင်ထားရမှာကတော့ သတိပါ။

"အားလုံးငြိမ်းချမ်းကြပါစေ"

တိပိဋကယောဆရာတော်
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံပါဠိတက္ကသိုလ်
နန္ဒဝန်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၆၈-ခု၊ တော်သလင်းလ (၂၀၀၆-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ)

ယောဆရာတော်နှင့် ဆက်သွယ်မိခြင်း

(သံတော်ဆင့် ဆရာတော်)

(၂၅-၅-၂၀၀၃)နေ့၌ ရန်ကုန် ဝိသုဒ္ဓါရုံနေ ဝဇီရပါဏိက စာတစ်စောင်ဆက်ကပ်လေသည်။ အကြောင်းမှာ -

"ရန်ကုန် ဝိသုဒ္ဓါရုံ ၄၅-နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ် စာအုပ်ထုတ်မည်ဖြစ်၍
(၁) တိုက်တည် ရန်ကုန်ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်
(၂) ဒုတိယဆရာတော် ဦးကောဏ္ဍည
(၃) ယောတိပိဋက ဆရာတော်
ဤဆရာတော်၃-ပါးနှင့် စပ်လျဉ်းသော

အကြောင်းအရာများ, မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ရွှေကျောင်းတိုက်သစ်နှင့်ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာများကို ရေးသားရမှာ"တဲ့။

"အာဂတော ဘာရော အဝသံ ဝဟိတဗ္ဗော" ကျရောက်လာသော တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရပေတော့မည်။ ဖော်ပြပါ မထေရ် ၃-ပါးတို့၏ အကြောင်းအရာကို စုံလင်စွာ ရေးရလျှင် တစ်ပါး တစ်ပါးအတွက် စာအုပ်ထူကြီး တစ်အုပ် တစ်အုပ်စီ ထွက်လာလိမ့်မည်။ ပြောမဆုံးပေါင် တော ၃-တောင်ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ယောဆရာတော်နှင့် မိမိတို့၏ ဆက်သွယ်ပုံကိုသာ အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြပါမည်။

ယောတိပိဋကဆရာတော်နှင့် ဘယ်လို ဆက်သွယ်ပါသနည်း။

ယခု စာရေးသော သံတော်ဆင့်ဆရာတော် ခေါ် မိမိသည် မန္တလေးတိုင်း၊ မြင်းခြံခရိုင်၊ နွားထိုးကြီးမြို့နယ်၊ ကျောက်တန်းကျေးရွာဇာတိဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် သံတော်ဆင့်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသည်။ ယောတိပိဋကဆရာတော်သည် မကွေးတိုင်း၊ ဂန့်ဂေါမြို့နယ်၊ လက်ပံရွာဇာတိဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် အလယ်ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်သည်။

ပထဝီအနေအထားအားဖြင့် အထက်ပိုင်းချင်းနီးသည်။ ကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်တည်းဖြစ်၍ နီးသည်။ ကျောင်းချင်း နီးသည်။ သဘောချင်းတိုက်ဆိုင်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်းနီးသည်။ စိတ်ဓါတ်အားဖြင့် တူ၍နီးသည်။ မကြာခဏစကားပြောရသဖြင့် ရင်းနှီးသည်။ သကျသီဟစာမေးပွဲဝင်လိုကြောင်း တိုင်ပင်လေ့ရှိသည်။ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်း နန္ဒဝန်လမ်း မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံပါဠိတက္ကသိုလ် တိုက်တည်ဆရာတော်ထံ၌ ပညာသင်ကြားလိုကြောင်း ပြောသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်ထံ အပ်စာတစ်စောင်ရေးပေးလိုက်သည်။ အပ်စာ၌ "စာချနိုင်

၍ စာချဘုန်းကြီး ခန့်နိုင်ကြောင်း" ရေးသားလျှောက်ထားသဖြင့် စာချဘုန်းကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ဆရာတော်လွန်ခါနီး ကျောင်းများကို ရေစက်ချရာ၌ ဂေါပကရက္ခကအဖြစ်ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားသဖြင့် ဂေါပကရက္ခကအဖြစ်ထည့်သွင်း၍ ရေစက်ချလေသည်။ ဤကား သံတော်ဆင့်ဆရာတော် ခေါ် မိမိ၏ "ယော စ ပုဗ္ဗကာရီ" ပေတည်း။

ဒုတိယဆရာတော် ဦးကောဏ္ဍည လွန်တော်မူ၍ ပဓာနနာယက ဖြစ်လာသော အခါ -

(က)သံဃာများကို ဩဝါဒပေးရာ၌ သံတော်

ဆင့် ဆရာတော်ကျေးဇူးများကို ထည့်သွင်း၍ ပြောကြားလေ့ရှိသည်။

(ခ) ဆရာတော်အသုံးပြုရန် နဝကမ္မ၊ သံဃာတော်များအတွက် နဝကမ္မပဒေသာပင်များကို သိန်းဂဏန်းဖြင့် လှူဒါန်းသည်။

(ဂ) အကောင်းဆုံးသင်္ကန်းများ, အကောင်းဆုံးပစ္စည်းများ, မကြာခဏ လှူဒါန်းသည်။

(ဃ)စိန်ရတုသဘင်ပြုလုပ်ရာ၌ သံဃာတော်များအား သင်္ကန်းလှူခြင်း၊ ဆွမ်းကပ်ခြင်းများကို ပြုလုပ်သည်။

(င) နှစ်စဉ် နှစ်စဉ် ယောဆရာတော်၏ မွေးနေ့၌ အကောင်းစားလှူဘွယ်ပစ္စည်းများကို

လှူဒါန်းသည်။

(စ) ရန်ကုန်မြို့သို့ ကြွလာတိုင်း ကြွလာတိုင်း လေယာဉ်ပျံလက်မှတ်ဖြင့် ယာနဒါနပြုလေ့ရှိသည်။

(ဆ)မန္တလေးမြို့သို့ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်း အာမိသပူဇာဖြင့် လာရောက်၍ ပူဇော်လေ့ရှိသည်။

ဤကား ယောတိပိဋကဆရာတော်၏ "ကတညူ ကတဝေဒီ" ပေတည်း။

ယောတိပိဋကဆရာတော်နှင့် ဘယ်လိုဆက်သွယ်ပါသနည်း။ မေးခွန်း၏အဖြေတည်း။

ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆောင်း

ပါးဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ၄၅-နှစ်ပြည့် မင်္ဂလာအချိန်အခါ၌ ယောတိပိဋကဆရာတော်အား ဂုဏ်ပြုပါသည်။

ကျန်းမာ ချမ်းသာ အသက်ရှည်စွာ သာသနာပြုနိုင်ပါစေ။

ယောတိပိဋကဓရေ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ထေရော ဒီဃာယုကော ဟောတု။

သံတော်ဆင့် ဆရာတော်
သံတော်ဆင့်ကျောင်း
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်၊ မန္တလေးမြို့။